

Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

[08-570 470 00](tel:08-57047000)

varmdo.kommun@varmdo.se

www.varmdo.se

Riktlinjer för ekonomiskt bistånd

Diarienummer: 2025GVAN/0079

Beslutsdatum: 2025-06-10

Lagstadgat styrdokument:

Beslutsnivå: Gymnasie-, vuxenutbildning- och arbetslivsnämnden

Ersätter styrdokument: Riktlinjer för ekonomiskt bistånd 2021VAN/0076

Reviderat: 2022-03-17, 2024-06-10, 2025-06-10

Ansvar: Gymnasie-, vuxenutbildning- och arbetslivsnämnden

Beslutad riktlinje gäller fr.o.m.: 2025-07-01

Uppföljning: Revidering av riktlinjerna sker vid ändring av styrande lagar och förordningar

Innehållsförteckning

Riktlinjer för ekonomiskt bistånd	1
Inledning	3
Syfte och omfattning	3
Vägledande principer.....	4
Lagar och allmänna principer.....	5
Särskilt gällande boende och boendekostnader.....	5
Särskilt gällande kostnader avseende försörjningsstöd	7
Särskilt gällande kostnader för resor.....	8
Särskilt gällande kostnader för livsföring i övrig	9
Särskilt gällande nödprovning och akut bistånd.....	14
Särskilt gällande övriga bedömningar.....	15
Inkomster som i sin helhet reducerar försörjningsstödet.....	16

Inledning

Värmdö kommuns riktlinjer för ekonomiskt bistånd avser komplettera ”Socialstyrelsens handbok till socialtjänsten” (2021) samt relevant lagstiftning och föreskrifter. Riktlinjerna ska även med arbetet med det kommunala arbetsmarknadsarbetet och samverka med arbetsmarknadsenhetens processer. Värmdö kommun utgår i all handläggning av ekonomiskt bistånd utifrån relevant lagstiftning, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd samt aktuell rättspraxis. Detta utgör basen i verksamheten. Vidare finns rutiner inom olika sakområden i förvaltningens kvalitetsledningssystem som ska ge detaljerat stöd i handläggningen av ekonomiskt bistånd.

Syfte och omfattning

Syftet med riktlinjerna för ekonomiskt bistånd är att tydliggöra vissa specifika förutsättningar och förväntningar vid ansökan om ekonomiskt bistånd som inte nämns i Socialstyrelsens handbok. Värmdö kommun fokuserar på snabba och effektiva arbetsmarknadsinsatser för att Värmdöbor ska gå från arbetslöshet till arbete. Det ställs höga krav på den som söker ekonomiskt bistånd, förväntningarna är att den enskilde gör allt som står i dennes makt för att bli självförsörjande. Den som söker ekonomiskt bistånd ska ha en aktiv arbetsmarknadsplanering och det ska aldrig ta mer än två dagar från att den som söker ekonomiskt bistånd ska erbjudas en arbetsmarknadsinsats. Insatsen ska vara av sådan kvalitet att den sökande närmar sig arbetsmarknaden. Bidrar inte den sökande i sin planering ska rätten till ekonomiskt bistånd ifrågasättas.

Värmdö kommun är en lokal strategisk arbetsmarknadspart vilket bland annat innebär att kommunens arbetsmarknadsinsatser kan erbjudas till alla arbetslösa invånare i kommunen. Med ett nära samarbete med lokala och regionala arbetsgivare ska Värmdö bidra till en minskad arbetslöshet och förstärkt kompetensförsörjning. Riktlinjerna skall vara ett komplement till ”Socialstyrelsens handbok” (2021) i specifika sakfrågor som inte står reglerat i handboken. Det övergripande förhållningsättet, förfarande kring hantering och administration för en ansökan om ekonomiskt bistånd styrs av handboken och relevanta lagstiftningar.

Vägledande principer

I Värmdö kommun tror vi på den enskildes förmåga att ta ansvar för sitt liv. Den som ansöker om och uppbär ekonomiskt bistånd förväntas stå till arbetsmarknadens förfogande, dock med olika lång väg till ett arbete eller studier samt med en individuell handlingsplan. Värmdö kommun tror på den enskildes möjligheter att bli självständig och självförsörjande och att alla vill och kan ta ansvar för sin situation.

Handläggningen av ekonomiskt bistånd utgår främst ifrån 12 kap. 1 § Socialtjänstlagen:

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

Den som inte kan försörja sig men som kan arbeta har rätt till försörjningsstöd enligt första stycket **om han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande**, i vilket ingår att vid behov delta i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare eller motsvarande utbildning vid folkhögskola. **Om det finns godtagbara skäl har den enskilde rätt till försörjningsstöd även om han eller hon inte står till arbetsmarknadens förfogande.**

Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Om han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande: I beslut och utredning om ekonomiskt bistånd ska det göras en bedömning om detta är uppfyllt. Det ska tydligt framkomma vad den enskilde gjort den senaste månaden för att närma sig arbetsmarknaden och varför denne anses stå till arbetsmarknadens förfogande.

Huvudlinjen är att samtliga individer förväntas stå till arbetsmarknadens förfogande.

Om det finns godtagbara skäl har den enskilde rätt till försörjningsstöd även om han eller hon inte står till arbetsmarknadens förfogande: Med godtagbara skäl menas exempelvis sjukdom, aktivt missbruk eller andra omständigheter som hindrar den enskilde från att söka arbete eller delta i kompetenshöjande verksamhet. Detta är undantag från huvudregeln ovan och ska motiveras tydligt i utredning och beslut.

Lagar och allmänna principer

De lagar som främst reglerar verksamheten och som riktlinjerna utgår ifrån är:

- Socialtjänstlagen (SoL)
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)
- Socialtjänstförordningen (SoF)
- Förvaltningslagen (FL)
- Kommunallagen (KL)
- Ärvdabalken (ÄB)
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd

Verksamheten vägleds av följande föreskrifter och allmänna råd:

- Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd (SOSFS 2013:1)
- Dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS
- (SOSFS 2014:5)

Socialstyrelsens handböcker och andra publikationer:

- Ekonomiskt bistånd – Handbok för socialtjänsten (2021)
- Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten (2015)
- Instruktion för registrering av försörjningshinder och ändamål med ekonomiskt bistånd - För handläggare av och ansvariga för ekonomiskt bistånd (2011)

Föreskrifter är bindande regler. Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen. Verksamheten har också tillgång till nätbaserat juridiskt stöd och erhåller därigenom information om nyheter och domar inom område.

Särskilt gällande boende och boendekostnader

Boende och boendekostnader

Utgångspunkten vid bedömning av skälig boendekostnad och boendestandard ska

vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig. En riktning för bedömning kring detta ses i Bilaga 1 (avs. hyra och el). Om boendekostnad föreligger utöver skälig nivå skall rådruum ges om tre månader med möjlighet till ytterligare förlängning i tre månader men med maximalt sex månader.

Vid bedömning av högsta godtagbara boendekostnad ska särskilda skäl tas till det hushåll som innehar socialt kontrakt eller annan kontraktsform som kan likställas med en beviljad insats.

Vid hyresskuld

Under förutsättning att sökande får bo kvar om skulden regleras kan undantag efter särskild prövning göras i följande fall:

- Skuld som uppstått under tid då sökanden av godtagbara skäl ej haft egna inkomster som räckt till hyra.
- Om ansökan hade gjorts när hyresskulden uppkom hade den enskilde haft rätt till bistånd.
- Då de sociala konsekvenserna för barnen i en familj skulle bli för stora vid eventuell avhysning.
- För äldre och sjuka där alternativt boende inte går att ordna.
- Om eventuell avhysning riskerar medföra social utslagning och/eller försämrad möjlighet till egen försörjning.

Reparationskostnad för hyresrätt

Avser kostnader för reparation på grund av onormalt slitage eller skadegörelse i hyreslägenhet skall rätten till ersättning utredas av bolaget som tillhandahåller hemförsäkringen. Bistånd ska prövas mycket restriktivt och är endast aktuellt om den enskilde har starka skäl att byta bostad eller riskerar att bli avhyst. I första hand ska den enskilde undersöka möjligheten till avbetalning hos hyresvärden. Bistånd för reparation eller sanering kan beviljas mot återkrav om den enskilde antas klara sin försörjning och livsföring i övrigt.

Tillfälligt boende

I första hand beviljas bistånd för ett dygnspris (*högsta godtagbara boendekostnad för*

*bushållet/ 30 dagar*antal dagar som boende skall beviljas*). Detta beviljas som ekonomiskt bistånd och det åligger personen att finna lämpligt boende och betala för de nätter som beviljats.

I undantagsfall kan en person som uppenbart lider nöd få enstaka nätter beviljade på tillfälligt boende. I första hand skall vandrarhem i sovsal beviljas. Även personer som väntar på annan insats, t.ex. stödboende/träningslägenhet om övriga möjligheter till eget boende är uttömda, kan beviljas denna lösning under kortare tid. Särskild hänsyn kan tas till de som har medicinska skäl och social problematik.

När tillfälligt boende beviljas ska den sökande aktivt söka andra boendeformer för att lösa sin situation på egen hand. Den sökande ska skriftligen redovisa sökta boenden till sin socialsekreterare. Uppföljning ska göras av socialsekreterare regelbundet inför varje avslut på beslut och eventuell förlängning skall diskuteras med enhetschef.

Hushållsel

Huvudregeln är att bistånd beviljas till faktisk kostnad. När elkostnaden är oskäligt hög i förhållande till bostadens storlek och antal boende, ska utredning göras för att klargöra vad den enskilde kan göra för att kunna sänka kostnaden. Vid bedömning av hur stor elförbrukning som är skälig utgår tabellen i Bilaga 1 (Hyra och el) en utgångspunkt. Värdena i tabellen utgår från Konsumentverkets tidigare beräkningar av skälig elförbrukning och skall betraktas som riktvärden. Individuell bedömning ska alltid göras.

När vuxna som inte är gifta eller lever under äktenskapsliknande förhållanden delar lägenhet får en anpassning till förhållandena i det enskilda fallet göras utifrån hushållsstorlek. Den fasta avgiften för abonnemanget ska dock som regel lägenhetsinnehavaren stå för.

Särskilt gällande kostnader avseende försörjningsstöd

Identifikationshandlingar

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till identifikationshandlingar för att möjliggöra myndighetskontakter och för att uppnå en skälig levnadsnivå. Med ansökan bör kopia på utgången legitimation bifogas. Kvitto som styrker inköp samt kopia på ny legitimation ska redovisas.

Behov av särskilda kläder och skor

Här avses engångskostnader för specialbeställda kläder eller skor som inte täcks av handikappersättning. Alla vanligt förekommande utgifter för kläder och skor ingår i normen. Ansökan ska prövas utifrån detta och eventuellt bistånd ges endast till merkostnader.

Fördyrade kostnader vid behov av ortopediska skor beviljas.

Klädutrustning inför institutionsvistelse

Sökande som skrivs in för vård eller behandling kan vid behov få extra bistånd till kläder motsvarande 2–3 månadsbelopp av posten för kläder och skor i riksnormen. Biståndet ska tillgodose det akuta behovet av kläder.

Särskilt gällande kostnader för resor

Resor vid bostadslöshet

Bistånd till SL-kort kan vara aktuellt vid bostadslöshet. Detta i syfte att ombesörja sina kontakter med t.ex. beroende och Regionen samt med hänsyn till den sociala utsatthet som individen befinner sig i. Individuell bedömning ska alltid göras.

Sjukresor

I de fall den enskilde sökt vård på sjukhus, vårdcentral eller motsvarande och vårdgivaren har bedömt att rätt till sjukresa föreligger har den sökande rätt till ersättning för egenavgiften för resan. Sjukresor omfattas av högkostnadsskydd.

Skolkort och tilläggsbiljett

Skolkort genom SL för barn i grundskolan skall i första hand prövas och beviljas av skolan. Ekonomiskt bistånd till skolkort kan beviljas om skolan avslagit ansökan och om särskilda skäl föreligger. Långt avstånd mellan skola och hem eller trafiksituationen på skolvägen utgör inte sådana skäl eftersom dessa omständigheter prövas av skolan. Vid flytt kan skolkort beviljas i väntan på att barnet byter skola.

Bistånd till SL-fritidsbiljett eller sommarlovsbiljett kan beviljas för ungdomar som studerar på grundskolenivå och som deltar i aktiviteter långt från hemmet om

aktiviteterna har betydelse för deras utveckling och särskilda behov. Behovet ska i regel alltid styrkas med underlag.

Särskilt gällande kostnader för livsföring i övrig

Advokatkostnader

I första hand ska den sökande utnyttja det rättskydd som ingår i hemförsäkringen. Detta rättskydd gäller t.ex. för tvister angående vårdnad och underhåll men inte för tvister som rör äktenskapsskillnad, upplösning av samboförhållanden eller bodelning. I vissa fall kan rättshjälp från staten beviljas om det finns behov av mer omfattande insatser av juridiskt ombud. Hjälpen prövas utifrån den enskildes ekonomi och är numera avsevärt begränsad.

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till självrisken vid rättskydd och till den kostnad som tillkommer sökanden vid statlig rättshjälp om målet gäller familjerättsliga ärenden. Bistånd i övrigt till advokatkostnader beviljas endast om det av sociala skäl är mycket viktigt att en person får behålla sin bostad.

Avgift till bostadsförmedling

Utifrån den rådande bostadssituationen kan köavgift till en valfri bostadsförmedling beviljas. Unga vuxna som är boende hemma kan beviljas köavgift till Stockholms bostadsförmedling. Vid akut bostadslöshet kan man vid prövning beviljas ytterligare bostadsköavgift.

Flyttkostnader

Vid flytt så begärs i regel alltid offert från flyttfirma. Vid bedömning ska alltid hänsyn tas till vad en låginkomsttagare boendes på orten har råd att kosta på sig.

Kostnad för adressändring med eftersändning godtas inte. Vanlig adressändring är gratis, endast eftersändning av post kostar extra och godkänns inte.

Färdtjänstavgift

Bistånd kan beviljas för kostnaden av färdtjänst motsvarande ett 30-dagarskort genom SL. Högkostnadsskydd gäller vid färdtjänstresor. Om den enskilde har rätt till reducerat pris hos SL, uppgår avgiften för färdtjänstresor som mest till kostnaden för

ett 30-dagarskort till reducerat pris. Endast resor som bedöms nödvändiga beviljas.

Bistånd till avgift för riksfärdtjänst ska bedömas på samma sätt som kostnad för andra resor som inte är lokala.

Glasögon

Bistånd till glasögon bör beviljas om behovet styrks av en legitimerad optiker eller läkare. Vid behov av nya glasögon på grund av olycksfall ska eventuell glasögonförsäkring eller hemförsäkring användas i första hand. Kostnad för kontaktlinser godtas om det är det enda alternativet för sökanden och behovet är styrkt med läkarintyg.

Tillägg för glas, såsom färgade eller extra tunna glas, beviljas ej om behovet inte är styrkt av läkarordination. Den extra kostnaden godtas om speciell slipning eller behandling är det enda alternativet för att korrigera sökandens synfel. Som stöd finns Bilaga 2 ”Glasögon”.

Magasineringskostnader

Bistånd till kostnad för magasinering av bohag kan beviljas för sökande som har löpande försörjningsstöd om personen inom överskådlig tid förväntas kunna få en ny bostad. Bedömning skall alltid göras om vad en låginkomsttagare på orten skulle ha råd att bekosta sig. Vad som avses med överskådlig tid måste bedömas individuellt. Beslutet ska tidsbegränsas till tre månader, och omprövas restriktivt vid behov. Det är den enskilde som ska stå för kontraktet gentemot magasineringsfirman.

Vid bedömningen ska följande beaktas:

- Bohagets innehåll och skick
- Om det finns socialt nätverk för att lösa det på annat sätt
- Kostnader för magasinering i förhållande till kostnad för nyanskaffning av hemutrustning
- Konsekvenser för den enskilde vid eventuell försäljning av bohaget

Merkostnader för särskild kost vid vissa sjukdomar

Behov av särskild kost ska alltid styrkas med läkarintyg. Det ska framgå av intyget hur länge läkarens bedömning gäller. Tillägg görs enligt Konsumentverkets beräkningar av merkostnader för särskild kost vid vissa sjukdomar. Om den sökande har väsentligt ökade matkostnader, ska möjligheten till handikappersättning undersökas. Vid vissa sjukdomar kan den sökande vara i behov av särskilt näringstillskott. I de fall näringstillskott är ordinerat av läkare kan normen höjas med merkostnaden om det inte står helt klart att näringstillskottet ersätter vanlig mat och inte innebär någon merkostnad.

Merkostnader för umgänge med barn

Avser kostnader för barn som i samband med umgänge med förälder tillfälligt är medlemmar i hushållet. Tillägget omfattar riksnormen för det antal dagar per månad som barnet bor hos umgängesföräldern. Kostnader för umgängesperioder som överstiger fem sammanhängande dygn eller totalt sex dygn under en månad, ska i första hand regleras mellan föräldrarna och genom att Försäkringskassan meddelas för reglering av underhållsstödet. Rätten till umgänge ska som regel kontrolleras och omfattningen framgå av dom, avtal eller intyg från boföräldern.

Om umgänget varje månad är mer omfattande än sex dagar eller om vårdnaden är gemensam ska den ekonomiska uppgörelsen mellan föräldrarna kontrolleras innan beslut. Vid gemensam vårdnad när barnet bor växelvis hos båda föräldrarna ska normalt inkomster och utgifter som rör barnet delas lika mellan föräldrarna samt halvt barnbidrag och halv månadsnorm för barnet räknas in i den biståndssökande förälderns normberäkning.

Resor i samband med umgänge

Båda föräldrarna har gemensamt ansvar för att barns behov av umgänge tillgodoses. Den förälder som barnet bor hos ska vara med och bekosta umgänget utifrån ekonomisk förmåga och vad som är skäligt i förhållande till båda föräldrarnas ekonomi. Den förälder som ska utöva umgänge har dock huvudansvaret för kostnaderna. Barn med förälder som vistas i fängelse har rätt till umgänge med denne.

Om föräldrarna tillsammans inte har råd eller inte kunnat komma överens om hur reskostnaderna ska betalas, kan bistånd till kostnad för umgängetsresa beviljas. En

resa per månad bör vara huvudregel inom Norden. Bistånd till utlandsresor kan beviljas om det finns synnerliga skäl.

Behovsprövningen ska innefatta:

- Barnets behov av umgänge
- Båda föräldrarnas ekonomiska förutsättningar
- Skäligheten av kostnaden för resan

Rekreationsresor

Bistånd till rekreation beviljas mycket restriktivt och endast om det finns synnerliga skäl. I första hand ska möjlighet till att få behovet tillgodosett på annat sätt undersökas, exempelvis via Försäkringskassan, Regionen, fonder etc. Bistånd kan beviljas för till exempel resekostnader och logi. Bedömning av vilka kostnader som kan beviljas till rekreativresa görs utifrån vad en låginkomsttagare på orten skulle kunna ha råd med samt med bedömning till skälig kostnad. Med rekreation menas sådana aktiviteter som normalt hör ihop med semester, till exempel resor och vistelse på annan ort. En sådan resa får inte krocka med sökandens planering för självförsörjning.

Resor till begravning

Bistånd kan beviljas för resa till begravning om den avlidne är nära anhörig eller annan närstående. Med nära anhörig menas make/maka eller motsvarande, förälder, barn, syskon, mor- och farförälder och barnbarn. Med annan närstående menas person som, utan att vara nära anhörig, stått den sökande mycket nära. Kostnaden ska vara i nivå med vad en låginkomsttagare har råd till.

Stämpelavgifter

Huvudregeln är att bistånd till stämpelavgifter inte beviljas. Undantag kan göras om den enskilde inte bedöms kunna uppnå skälig levnadsnivå. Exempel på detta kan vara ansökan om äktenskapsskillnad eller bodelning.

Tandvård

I regel bedöms alltid tandvård utifrån inkommit kostnadsförslag. Vid kostnadsförslag

över 10 000 kr eller där det förefaller frågor skall kostnadsförslaget skickas till förtroendetandläkare som har avtal med kommunen.

Kostnader som godtas är generellt:

- Undersökning och röntgen
- Förebyggande åtgärder mot karies och tandlossning
- Fyllningsterapi
- Hygienbehandling
- Tandutdragning (som inte är förebyggande)
- Kompositkrona
- Bettskena till skälig kostnad utifrån patientens behov
- Avtagbara delproteser (partiella proteser)
- Helproteser
- Fast protetik (kronor och broar) som ersättning för framtänder och hörntänder

I undantagsfall kan kostnad för narkos eller annan motsvarande smärtlindring godtas för personer med extrem tandvårdsrädsla. Detta ska vara styrkt med läkarintyg och personen ska inte ha kunnat tillgodogöra sig sjukvårdens behandling för tandvårdsrädsla.

Kostnader som *inte* godtas är:

- Uteblivet besök
- Abonnemangstandvård
- Estetisk tandvård
- Guld och porslinsarbeten

Kostnader som i normalfallet *inte* godtas är:

- Implantat
- Inläggsterapi
- Kostnader för fast protetik (kronor och broar) bakom hörntänderna
- Kostnad för utbyte av fyllnadsmaterial utan starka medicinska skäl

Vid varaktigt normöverskott bör den sökande i normalfallet själv kunna betala sina tandvårdskostnader och hänvisas att göra en avbetalningsplan hos tandläkaren. Om kostnaden och behandlingens omfattning är skälig kan bistånd beviljas till den del av kostnaden som överstiger vad den sökande själv kan betala med sitt normöverskott under avbetalningstiden. Rimlig avbetalningstid bör vara sex månader.

Särskilt gällande nödprövning och akut bistånd

Med hänvisning till kommunens yttersta ansvar ska en så kallad nödprövning göras om den sökande hävdar att nödsituation föreligger. Ekonomiskt bistånd till akuta behov för livsuppehållet kan beviljas efter individuell prövning. Vid bedömningen ska hänsyn tas till om det finns barn i hushållet, och deras situation ska särskilt uppmärksammas.

I samband med att en ansökan om nöd inkommer ska den enskilde redovisa aktuellt kontoutdrag och kontoöversikt från bank. Vid ansökan är nämnden skyldig att inleda utredning. Ansökan ska handläggas skyndsamt.

Även om bedömning skall göras skyndsamt skall följande överväganden göras:

- Är det en akut nödsituation?
- Är personen utsatt för hot eller våld?
- Finns barn i familjen?
- Finns sjukdom eller medicinska problem hos den sökande som skulle förvärras om han eller hon inte får hjälp?
- Har den sökanden sociala problem som medför svårigheter att ta eget ansvar för sin situation?
- Känner den sökande till socialtjänstens normer och beräkningsgrunder och har han eller hon tidigare fått information om dem?
- Kan den sökande få hjälp av familj eller vänner?
- Är behovet återkommande trots egen försörjning?

Bistånd till personer som regelmässigt har egna inkomster över riksnorm ska prövas restriktivt och endast beviljas för att avvärja en akut nödsituation. Biståndet beviljas

då mot återkrav.

Förlust av pengar p.g.a. stöld eller tappad plånbok ersätts inte förutom med sådant bistånd som är nödvändigt för att undvika en nödsituation. För övrigt hänvisas till sökandens hemförsäkring samt möjligheter till avbetalning av uppkomna skulder.

Polisanmälan ska uppvisas.

Sökande som upprepat tappat pengar eller blir bestulen ska informeras om att han eller hon har eget ansvar för att på ett betryggande sätt förvara sina pengar så att inte samma situation uppstår igen. Information bör lämnas om olika sätt att använda autogiro och direktöverföringar mellan konton för att undvika att tillhandahålla stora summor kontanter.

Särskilt gällande övriga bedömningar

Studerande

Utgångspunkten är att vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därför inte är berättigade till försörjningsstöd. Vuxenutbildning ska finansieras genom det statliga studiemedelssystemet eller med aktivitetsstöd via Arbetsförmedlingen. En individuell prövning ska dock alltid göras om studierna kommer leda till att förbättra och stärka personens ställning på arbetsmarknaden.

Försörjningsstöd ska inte beviljas vid annat än korta tidsbegränsade kurser inom ramen för de insatser som erbjuds arbetssökande, där den sökande samtidigt söker arbete. Den sökande ska när som helst vara beredd att avbryta kursen för att påbörja erbjudet arbete. Undantaget från detta är personer som studerar svenska för invandrare, SFI, upp till C-nivå. Undantag kan också göras till exempel i följande fall:

- Studierna är kortvariga max tre månader och efter avslut leda till stärkt position på arbetsmarknaden
- Slutföra studier om studiemedel ej beviljas max tre månader för att få examination och/eller fullständig utbildning
- Studierna ingår i en arbetsplan som Arbetsförmedlingen och socialtjänsten gemensamt gjort
- Studierna utgör påbyggnad till SFI eller introduktionskurs för invandrare

Sparade medel

Den enskilde ska i regel uttömma alla vägar till försörjning. Vid långvarigt uppbärande av ekonomiskt bistånd kan det finnas utrymme till ett visst sparande. Detta gäller för inköp eller ersättning av sällanköpsprodukter, till exempel en cykel eller dyrare klädesplagg. Det innebär att man under en tid ska kunna spara en del av riksnormen för att kunna köpa sällanköpsprodukter.

Sparandet får dock inte ha karaktären av sparande för sparandet skall (jmf dom FR1750-17). Har personen ett sparande som överstiger 10 000 kronor (se Kammarrätten mål nr 6614-6616-14) kan det tyda på att biståndstagaren saknar behov av bistånd. Bedömning får då utgå ifrån den enskildes behov för att tillförsäkras skälig levnadsnivå genom sparandet till sällanköpsprodukter.

Utlandsvistelse

Huvudprincipen är att försörjningsstöd inte beviljas vid utlandsvistelse om den enskilde är medveten om att hon eller han kan komma att sakna medel till sin försörjning och krav kan då ställas att den enskilde planerar sin ekonomi i förtyd. Undantagsfall är bland annat en kortvarig resa som varken påverkar försörjningen eller försämrar möjligheterna till framtida försörjning i Sverige. Det kan undantagsvis också finnas rätt till bistånd under vistelse utomlands, om det exempelvis är nödvändigt i samband med sjukdom.

En utlandsvistelse bör alltid ske i samråd med ansvarig handläggare. Vid de tillfällen den enskilde åker utomlands där resan inte sker i samråd med handläggare, eller då resan resulterar i att den enskilde inte står till arbetsmarknadens förfogande kan ansökan om ekonomiskt bistånd resultera i ett avslag.

Inkomster som i sin helhet reducerar försörjningsstödet

- Aktivitetsstöd
- Aktivitetsersättning
- Arbetslöshetsersättning
- Arv

- Arvode
- Avgångsvederlag
- Barnbidrag
- Barnpension
- Bostadsbidrag (inneboende kan också söka bostadsbidrag)
- Bostadsersättning
- Boendetillägg
- Bostadstillägg
- Etableringsersättning
- Extra försäkringsförmåner t.ex. AGS (avtalsgruppsjukförsäkring), AMF (arbetsmarknadsförsäkring) eller STP/TTP (särskild tilläggs pension/övriga avtalspensioner)
- Familjebidrag (vid värnplikt)
- Flyttbidrag
- Föräldrapenning
- Försäkringsersättning/skadestånd (dock inte om ersättningen är avsedd för särskilt ändamål, t.ex. läkarvård)
- Handikappersättning (om den är skattepliktig)
- Hemvårdsbidrag eller hemsjukvårdsbidrag – räknas som inkomst för den person som mottar bidraget för utfört arbete
- Hyresdel från inneboende
- Kommunalt vårdnadsbidrag
- Kontanta medel
- Livränta
- Lön eller sjuklön (gäller ej för personer som omfattas av bestämmelsen i 12 kap. 8 § Socialtjänstlagen, se avsnitt 6.7.2)
- Omställningsbidrag
- Pension
- Rehabiliteringsersättning
- Räntor och utdelningar
- Sjukersättning
- Sjukpenning